

BRYSSEL - Europas huvudstad

Bryssel är för många svenskar den okända staden, trots att den mer och mer kallas för Europas huvudstad. Att Bryssel är så helt europeisk beror på att den under årens lopp härskats av många länder innan revolutionen 1850 gjorde den till Belgiens huvudstad.

Text och foto
Ingemar Carlsson

I Bryssel möts franska och spanska kulturer med flamländska och engelska. Här har österrikare och tyskar lämnat spår efter sig.

Bryssel, en stad full av kontraster, har över en miljon invånare i de 9 kommunerna varav dock bara ca 170 000 bor i själva staden. Därför har många kvarter behållit den lilla stadens charm.

Gatuskyltarna är tvåspråkiga så tillvida att den ena sidan av gatan har ett helt annat namn än den andra, franska respektive flamländska.

Egentligen består Bryssel av två städer, den nedre och den övre. De flesta turisterna söker sig bara till nederstaden som är den mest folkliga och historiskt intressanta. Övre staden är yngre, elegantare och dyrare.

Världens vackraste

Grand Place är den stora träffpunkten. Detta historiska torg är bland det vackraste man kan skåda, trots sitt förflutna som bloddränkt avrättningsplats och utsatt för beskjutningar och bombardemang under århundraden.

Det är ett rektangulärt torg dit bara några få mycket smala gator leder. Detta gör att man inte uppfattar det som ett torg utan mer som en stor hall med öppet tak. Stanna gärna här en hel dag.

På morgonen slår torgmadamerna upp sina stånd och hela platsen blir ett enda lysande blomsterhav. Mitt på dagen får solen de förgyllda barock- och gotikfasaderna att glittra. Glittrar gör de även på kvällen då fasadbelysningen kastar fantasifulla skuggbilder på de sirliga fasaderna.

Kvarteren kring Grand Place bildar en egen kommun. Här får inte en

Grand Place, av många ansedd som världens vackraste torg.

sten röras utan särskilt tillstånd. Varje husägare är förpliktigad att bevara den historiska prägeln på sitt hus. De många små gatorna bär namn efter mat - smörgatan, fläskgatan, bröd-gatan etc.

Första torsdagen i juli äger en 600-årig procession rum på Grand Place. Den heter "Ommegang" och deltagarna är klädda i 1500-talskostymer. Den 3 november är det sedan dags för jakthornen att ljuda över platsen och kyrkklockorna klämtar till minne av St Hubert, en av landets favoritjägare och gastronomer.

Hoppa över Manneken Pis. Den pinkande pojken är egentligen tämligen ointressant. Besök i stället den för Bryssel så typiska marionetteatern Toone på Petite rue des Bouchers, en tvärgata till Grand Place.

Här får man höra den speciella brysseldialekt som kallas "Marollen", en blandning av spanska franska och flamländska. Allt här inne på bakgården andas folklor.

Vandra omkring

Från Grand Place leder en gågata förbi kyrkan Sint Niklaas, där små hur är

inbyggda i fasaden, fram till Börsen där lejonstatyer flankerar trappan. De två sidogatorna kantas av restauranger och kaféer. Två av dem, Cirio och Falstaff - en på vardera sidan - är i gammal 1800-talsstil.

Det finns gott om gallerier i Bryssel. Det äldsta är Galeries St Hubert från 1845 och strax intill ligger det modernare Agoro. Kring Place Louise, i övre delen av staden, finns ett galleri med samma namn där alla Europas stora modehus är representerade.

Vid Place Royale ligger några av stadens finaste museer samlade. Här ligger exempelvis Museet för gammal konst med målningar av flamländska mästare såsom Bruegel, Rubens och Van Dyck. Vidare Kungliga Biblioteket med en ljudsamling på mer än 5 000 berömda röster. Slutligen Moderna konstmuseet och Palais des Beaux-Arts med ett förnämligt filmmuseum.

Ett andra museicentrum ligger ungefär 5 tunnelbaneminuter från centrum. I samma kvarter som EU-palatset hittar man Cinquantenaere-parken med museer för Arme- och militärhistoria, Konst och historia samt AutoWorld.

Det senare ett av världens finaste bilmuseer med omkring 450 bilar från 1800-talets slut till början av 1950-talet. Allt samlat och iordningsställt av en privatperson.

I en andra utkant av Bryssel ligger Atomium, en 90 m hög förstoring av en järnkristall som byggdes till världsutställningen 1958. Av betydligt nyare datum är Mini-Europa med byggnader i miniatyr från nuvarande EU-länder. Och som granne till detta Kinopolis, ett biokomplex med 24 biografier där en har en 600 kvm stor duk.

Antikmarknader

Nedför trapporna kommer man till Marollen. De forna proletärkvarteren har förvandlats till antikmarknad.

Loppmarknaden vid Place du Jeu de Balle äger rum alla förmiddagar, men urvalet är störst på söndagar. Samtidigt som det är en folkfest för brysselbor och turister är det en liten guldgruva för den som är intresserad av roliga prylar och antikviteter.

Man promenerar runt i ett överflöd

av böcker, tavlor, instrument, gamla vapen och precis allt man kan tänka sig och kanske inte behöver. Man prutar och pratar, skrattar och trivs.

Ibland kallas Bryssel för "Lilla Paris" på sin matlagingskonst som påstås överträffa den franska.

I Bryssel finns mer än 2 000 restauranger i alla prisklasser och för alla smakriktningar. Allt från typiska ölstugor till stjärnkrogar, kvartersrestauranger och barer. Tillsammans har man 43 stjärnor i "adelskalendern" Guide Michelin. Trots att Bryssel ligger en bit från kusten bjuds man på färska skaldjur av alla de sorter. Matseden med priser finns alltid i fönstret.

Vill man äta snabbt och enkelt går det bra att i ett gatustånd inhandla en pappersstrut pommes frites, med eller utan majonäs, tartarsås, bearnaise eller pickles.

Det är med andra ord en matglad stad man befinner sig i. Utmed gatorna bakom Grand Place trängs restaurangerna. Ute på den smala gatan står bord och dignande uppläggningsfat. När belgarna inte äter, påstås det, tänker de på att äta eller talar om mat. Konstigt nog finns det inte så mycket gastronomisk litteratur från Belgien.

Men förklaringen lär vara den att de är så upptagna av att äta så de hinner inte skriva om det.

Amtikmarknad

